

Előfizetési ár:

helyben, házhoz hordva

Negyedévre . . . . 2 korona.

Félévre . . . . . 4 korona.

Vidékire postán küldve

Negyedévre . . . 3 kor. 50 fill.

Félévre . . . . . 7 kor. — fill.

Egyes szám ára 2 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

Megjelen minden nap,
hétfő és ünneputáni nap
kivéttelével.Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:Budai-nagy-útcza 151. sz
hova a lap szellemi és anyagi
részére vonatkozó összes
dolgok intézendők

Telefonszám: 141.

A magyar kisbirtok pusztulása.

(Két közlemény.)

I.

A magyar közviszonyok rémes elzúllásának képét tárja elénk az a statisztikai mű, melyet Rácz Gyula adott ki »A magyar földbirtokosság anyagi pusztulásá»-nak címe alatt. A statisztikai adatok célszerű csoportosításának segítségével igyekeznek a szerző földeríteni, hogy kiknek a kezében van a magyar föld, hogy milyen közterhek és milyen jelzálogos terhek kisebbitik a föld jövedelmét s hogy a kulturális fejlődés dolgában legfontosabb szerepre hivatott kisbirtokosságának milyen a helyzete.

Az összkép rettenetes. Földmivelő állam vagyunk. A kisbirtokosságot kell a nemzet magvának tekintenünk. Rácz adatai és számításai pedig éppen a kisbirtokosság végső pusztulásának képét rajzolják elénk. Ez a könyv mindent megmagyaráz: a proletáriátus terjedését, a kivándorlást, az egygyermekrendszert, az országsszerte érezhető elkeseredett forrongást. És a szerző, bárha az aktív politikától mindvégig tartózkodik, végül saját adatainak nyomásztó sulya alatt mégis felkiált:

»Eredményes nemzeti termelésről szó sem lehet olyan országban, amely-

nek parlamentje eléggé élesen meg nem bélyegezhető, abszolúte semmivel sem menthető nemzetpusztító könnyelműséggel négy hosszú évtizedet pazarol el dologtalan és haszontalan jogászai fejtegetésekben s közjogi vitákban és ugyanazon idő alatt nem tud felmutatni egyetlen nagyjobbzásu, az egész ország millióinak érdekeit egyetemlegesen szolgáló gazdasági alkotást!»

Tekintsük át bizonyos rendszerességgel Rácz Gyula megdöbbentő adatait.

Az önálló magyar birtokosok száma 1870-ben 1,973.433-at, 1900-ban pedig már csak 1,855.198-at tett ki. Tehát 30 év alatt elpusztult 118,235 önálló birtokos. Ezen idő alatt azonban Horvátországban az önálló birtokosok száma szaporodott. S így a Magyarországra eső hanyatlás képe még nagyobb. Természetes, hogy a birtok pusztulásával fordított arányban áll a birtoktalan proletárok szaporodása. Így például tíz év alatt 1890-től 1900-ig 538.061 személylyel szaporodott a föld nélküli mezőgazdák száma!

Ez az arány még rettenetesebb lesz, ha figyelembe vesszük, hogy az összes magyar földbirtoknak 45,4 százaléka, tehát majdnem a fele, összesen 24.774 olyan birtokos közt oszlik meg,

akiknek birtoka 100 holdnál nagyobb. Ugy, hogy a többi 1,830.424 birtokos az egész magyar termőföldnek csak a felerészén osztozkodik!

Természetesen megfelelő arányban növekedett a nagybirtok és a kötött birtok. Így a hitbizományi birtok 1869-ben 463 000 holdról felszaporodott 1896-ig: 2,400.000 holdra; és az egyházi birtok pedig felszokott: 1,288.000 holdról 2,500.000 holdra. Az egyházi birtokok tehát 30 év alatt területük kétszeresére, a hitbizományok területüknek majdnem hatszorosára növekedtek!

Hogy mi okozta a földbirtoknak ezt a nemzeti állam szempontjából annyira vészes eltulodását, arra meglepő világossággal rámutat Rácz Gyula statisztikája. Az ok: az adórendszer!

Rácz Gyula ugyanis kiszámítja, hogy magát a földet terhelő földadó, állami és községi pótdadó, egyházi adó, utadó, ármentesítő pótdadó, továbbá a mezőgazdasági népességre eső fogyasztási adók és illetékek összesen évi 313 millió 836 ezer kora-t tesznek ki. Ehhez az összeghez járulnak még az állami segély teljes hiánya, valamint a tulságos adóteher miatt fölszaporodott jelzálogos terhek kamatai, évenként 197,064.000 korona. A termőföldet tehát összesen évi 510,900.000 korona terheli.

TARCA.

A kenyér.

Irtá: Gabriele D'Annunzio.

(Folyt. és vége.)

A templom csakugyan nyitva volt. Látszott mélyen a kivilágított oltár, csilághoz hasonló reszkető lángocskákkal. Tömjén és balzsam illata áradt ki belőle. Az orgona időnkint nagy hanghullámokat bocsájtott ki magából.

Liro szemét hirtelen új könyvek fátolyozták el. Vallásos szívében ima rezgett:

— Oh uram, Istenem, segíts meg!

Az orgona hangja megreszkettette a pillérek, mintha hangszerek volnának. Az énekesek hangja kihallatszott az utcára és a hívők kettesével, hármával léptek be a tágas ajtón.

Liro nem merete még kinyújtani a kezét.

Egy koldus a közelben panaszkodva kéregetett:

— Könyörüljenek, az Isten szerelméért.

A néma egyszerre nagyon elszégyelte magát. A mostoháját látta bemenni a templomba. Szép fekete ruhába volt öltözve.

— Ha hazamennék, amíg mostoha-

anyám a templomban van! — villant meg az agyában . . .

Az étel után való sovargás oly erővel ragadta meg, hogy nem habozott tovább. Szinte röpült mankóin a kenyér reményében. Szívdobogva ért haza. Végteleen elővigyázattal és zaj nélkül ment föl a lépcsőn. Bizonytalanul kereste meg a kulcsot egy falmélyedésben, ahova azt a mostohája szokta tenni, mikor elmegy hazulról. Megtalálta és mielőtt benyitott, benézett a kulcslyukon. Ugy látszott, hogy Lola az ágyban alszik.

— Ha elvehetném a kenyeret — tűnődött Liro — anélkül, hogy Lola felébredne!

És megforgatta a kulcsot, lassan, lassan, lélegzetét visszafojtva, félve, hogy nénjét felébreszti a szíve dobogásával. Ugy tetszett, mintha a szíve dobogása megtöltötte volna az egész házat lármájával.

— És ha felébred? — gondolta Liro és hideg futott át a tagjain, látva, hogy az ajtó nyitva van. De az éhség bátorságot öntött beléje. Belépett, gyöngéden emelgetve mankóit s le nem vette szeméit az alvó nénjéről.

Es ha felébred?

Testvére hanyatt fekve, nehezen lélegzett mély álmában. Időnként hörgőszerű sóhaj lebbent el ajkairól. Egyetlen gyertya égett az asztalon.

Liro, ahogy ládához ért, megállott, hogy legyőzze a félelmet. Az alvót nézte s azután mindkét mankóját az álla alá

alá támasztva, hozzálátott a tető felemeléséhez. A láda erősen nyikorgott.

Lola hirtelen felébredt és felugrott. Látva öcsését ebben a helyzetben, kiabálni kezdett és karjaival, mint egy őrült, hadonázott:

— Jaj, rabló! Jaj, rabló! Segítség!

De a düh fojtogatta. Mialatt Liro az éhségtől elvakulva a ládába hajolt és egy darab kenyeret keresett reszkető kezeivel, leugrott az ágyáról és rárohant, hogy elvegye tőle a kenyeret.

— Rabló, rabló! — kiabált magánkívül és a láda nehéz, megvasalt tetejét Liro nyakába dobta, aki kétségbeesetten vergődött a vaspántok között. Lola a düh-től elvesztette az eszét, egész testével ráfeküdt, hogy meggyilkolja az öcsését.

A tető csikorgott, belemélyedve a nyak husába, szétroncsolva a nyakesigolyát, szétzúzva az ereket és idegeket.

A ládából egy élettelen törzs bukkott ki.

A meggyilkolt nyomorék láttára azonban egyszerre őrült rettegés támadt a testvér lelkében. Kétszer, vagy háromszor támoiyogva átment a szobán, melyet a gyertya lobogása félelmetesen világított meg; a kezét a terítőre tette, magához huzta és egészen beburkolódzott, a fejét is betakarva. Azután belebujt az ágyba. És a fogai úgy vacogtak, mint valami ponge a vason.

Egyszerre felugrott, őrült visongással felszakította az ablakot és lezuhant az utcára . . .

A kormányok statisztikájából pedig kimutatja a szerző, hogy Magyarországon (Horvátország nélkül) egy hold termőföld átlagos jövedelme 13.8 korona. Ezzel szemben a közterhekből (a személyes közterhek nélkül) egy-egy holdra esik átlag 7.4 korona. Azaz, a termőföld jövedelmének 53 százalékát a közterhek emésztik föl.

De ha, számításba vesszük a mezőgazdasági népességre eső egyéb közterheket (fogyasztási adót, iskolaadót, illetékeket), amelyet a népességnek ez a része elvégre szintén főként a föld jövedelméből fizet, akkor a magyar termőföldnek 725 millió koronára tevő összes jövedelmével szemben előáll a fönt kimutatott körülbelül 511,000,000 koronát tevő összterh. Az az kitűnik, hogy a közterhek és a jelzálog-kamatok a földjövedelemnek 70 százalékát emésztik fel!

Ez a földterh ma már több mint 5000 millió koronára rug. Minthogy pedig az összes magyar termőföld becsértéke kb. 15.000 millió korona, tehát maga a jelzálog-terh a földértéknek egyharmadrészét teszi ki.

Ha a földet terhelő közterheket tőkésíthetjük, akkor ezek a terhek körülbelül 3600 milliónyi tőkének felelnek meg. A jelzálog és adóterh összege tehát kb. 8600 milliónyi tőke kamatait emésztik fel. Ami a 15,000 milliónyi földértéknek 56 százaléka.

Politikai hírek.

* **Béke, vagy háború?** Nagyon fontos és nevezetes elhatározásokról van szó Bécsben. Erről adnak hírt az osztrák fővárosból érkezett tudósítások. Fejérváry Géza báró valószínűleg főmarad egész héten Bécsben, hogy a királynak a tanácskozások és elhatározások ideje alatt állandóan rendelkezésére álljon. A héten nagy katonai értekezlet lesz, amelyen megvitatják a hadsereg állapotát, szükségleteit és a magyarországi ujoncozás elmaradásának következtetéseit. Ezek a tanácskozások nagy mértékben fogják bizonyára befolyásolni az uralkodó elhatározását, hogy a béke, vagy a harc folytatása mellett döntsön e.

* **Eötvös Károly memoranduma.** Eötvös Károly, aki évek óta szoros barátságban él Fejérváry báró miniszterelnökkel, a múlt hetekben egy magánbeszélgetés során főlemlítette, hogy a kibontakozást nagyon elősegítené, ha a koronát tárgyilagossággal informálnák. A miniszterelnök erre kifejezte készségét, hogy egy ilyen elaborátumot a király juttat, természetesen az esetben, ha az csakugyan a kellő tárgyilagossággal határain innen marad. Eötvös a múlt télen átnyújtotta a memorandumot, amely — mint hallatsz — először sorolta fel konkrét formában a koalíció tényleges kívánásait. Nem lehetetlen, hogy Eötvösnek ez a munkája a mostani bécsi tanácskozásoknak szintén vezetőfonál lesz és a koalíció a memorandumtól hivatalosan távol áll.

Közgyűlés.

Az esztendő első közgyűlését, a mait a legnagyobb csend, nyugalom és rövidség jellemezte. A tárgysorozat érdekesebb pontjai, amelyek máskor órákig tartó, tü-

zes szónoklatokra adtak volna talán alkalmat, ma különösebb hatás nélkül, majdnem egyhanguan peregtek le sietősen egymás után. Még a pestmegyei és a szegedi főispánok ügye se izgatta ma egy cseppet sem a bizottsági tagokat, a többi tárgyak pedig természetesen annál kevésbé. A jelenlevők száma is kisebb volt most a szokottnál s a közgyűlés végére meg az érdeklődéssel együtt ez is egészen megcsappant.

Részletes tudósításunk az ülés lefolyásáról a következő:

Interpellációk.

A napirend első pontjánál, a közgazdászról szóló polgármesteri jelentésnél Iványosi Szabó László dr. szólalt fel és kért két dolgról felvilágosítást a polgármestertől. Kérde, van-e tudomása a polgármesternek arról, hogy dr. Nagy Mihály szegedi főispán házáat állandóan rendőrök őrzik s honnan nyert erre felhatalmazást a rendőrség. Interpellációjának másik része pedig a sokat emlegetett rendőri tulkapásokról szól és a rendőrség alaposabb oktatását, továbbá ez ügy szigorú és pártatlan vizsgálatát kívánja.

Kada Elek polgármester kijelentette válaszában, hogy neki a *legszigorubb személyes felelősség terhe alatt táviratilag hagyta meg a belügyminiszter*, hogy dr. Nagy Mihály életének és vagyonának épsége érdekében minden lehető intézkedést tegyen. A tüntetés után jelentést tett a miniszternek s kérte, hogy mentse fel a rendőrséget az őrizet terhe alól, mert ez a rendőrséget módfelett igénybe veszi és a szolgálat egyéb fontos ágaitól is elvonja. A miniszter a kérelmet teljesítette is és azóta csendőrök őrködnek ott. — A rendőrségnek a tüntetésnél tanúsított magatartása ügyében jelentést tétetett magának, szigorú vizsgálatot fogantatosított s a vizsgálat adatait még ma, vagy holnap átadja az ügyészségnek, mivel a tüntetés következményeként büntető eljárás is van folyamatban. A kir. ügyészség határozata után kimerítő jelentést fog a polgármester tenni a közgyűlésnek.

A választ az interpelláló, valamint a közgyűlés is tudomásul vette.

A következő felszólaló, Gömör Sándor biz. tag három rendbeli interpellációt intéz a polgármesterhez. A hatmillió kölcsön elszámolásáról, a kincskereső bizottság helyébe választott vagyonösszeirő ad hoc bizottság működéséről, végül pedig az ingatlaneladásokból eredő jövedelem kezeléséről óhajt felvilágosítást nyerni. Bagi László h. polgármester megnyugtatta a felszólalót afelől, hogy az elszámolások folyamatban vannak, még pedig nemcsak a hatmillió kölcsönről, hanem 25 évre visszamenőleg a város összes befektetéseiről. Ez a munka azonban a főszámvevő súlyos betegsége s az első számtiszt hosszabb szabadságolása miatt csak lassan haladhat. Az említett bizottságnak a működése sem akadt meg, hanem a költségvetés elkészítésével járó rendkívüli elfoglaltság miatt kellett némi szünetet tartania.

Indítványok.

A h. polgármester válaszában tudomásulvétele után az indítványokra került a sor. Dr. Kiss Albert indítványa abban áll, hogy a közgyűlés határozatképessé-

géhez 25 tag jelenléte legyen szükséges. Bagi László h. polgármester ezzel szemben a törvényre hivatkozik, amely kimondja, hogy a jelenlevők határoznak. Dr. Kiss Albert kifejti, hogy az ő javaslata nem ellenkezik a törvénnyel, hanem azt csupán magyarázza, kiegészíti. A közgyűlés erre az indítványt, — amely nyilvánvalóan oda céloz, hogy a *főispáni beiktatás két-három bizottsági tag jelenlétében megtartható ne legyen* — elfogadta.

Kecskeméti Vilmos biz. tag március 15. és október 6. napjának a népiskolákban leendő megünneplését kívánja. Noha a tanítótestület — mint Kada Elek polgármester hangsúlyozta — e napok jelentőségének a gyermekekkel való megismertetésére kellő gondot fordít, az indítványt elfogadhatott és az iskolaszékkel közöltetni fog.

A tűzkárbiztosítás.

Lelkes beszéddel támogatta most Dékány Károly az ő ismeretes indítványát a tűzkárbiztosításnak nemzeti alapon történendő szervezése tárgyában. Kiemelte azonban, hogy az idő eddig nem volt elégséges az eszme behatóbb megismertetésére, propagálására. Indítványát tehát a jövő közgyűlésig visszavonta.

Átiratok.

Kristóffy belügyminiszter újabb megemlékező leiratának tudomásulvételére Somogy és Pest vármegyék átiratainak tárgyalása következett. Somogy megye az ellen tiltakozik, hogy a megyék élére kormánybiztosok neveztesse ki s miatt a kormány vád alá helyezéséért ír fel az országgyűléshez, amihez ma Kecskemét város is hozzájárult. Pest megye pedig január 8-iki határozatát küldte meg, amelyben megköszöni, hogy Győr megye közgyűlése Laszberg grófot pestmegyei működése miatt elítélte. A mai közgyűlés határozatából Kecskemét is átirat majd Győr megyéhez, hogy Laszberg grófra vonatkozó határozatát ide is küldje meg.

A Kada-alapítvány.

A helybeli Siketnémákat Gyámolító-Egyesület országos gyűjtése eredményéből ötezer koronás alapítványt létesített Kada Elek nevére és azzal a kérelemmel fordult a városhoz, hogy az alapítványt négy százalékos kamatoztatás mellett vegye át kezelésébe. Emellett az egyesület a kezelés és felhasználás módjára nézve teljesen szabad kezet enged a városnak. A közgyűlés a kérelmet teljesítette.

Földek, telkek.

Földeladásoknak, kisajátításoknak és telekeladási ügyeknek egész légiója került most sorra, amelyeket a közgyűlés Szegedy György és Mészáros József tanácsnokok referálása alapján minden vita nélkül jóváhagyott.

Végül a városi zálogintézet zárszámadását hallgatta meg és fogadta el a közgyűlés. Az intézetnek a lefolyt évben 6025 korona 78 fillér tiszta jövedelme volt. Ez összegből a tisztviselők 20 százalékos jutalékára 1205 korona 16 fillér fordított, többi része pedig egyharmadában a városi tisztviselők nyugdíjalapjának, kétharmadában pedig jótékony célokra esik javára.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Pénteken Kuruc Feja Dávid. Félárak.

Szombaton d. u. Lilliomfi. 2-ik ifjúsági előadás. Este Vén leányok. Itt először. Páros bérlet.

Vasárnap d. u. Lotti ezredesei. Este: A bőregér. Páratlan bérlet.

** Katinka grófnő. Félig üres ház előtt folyt le a „Katinka grófnő“ tegnapi előadása. Bár az egész előadás meglátszott az a lanyha hangulat, mely az üres nézőtérrel a szinpadra áradni szokott, a főszereplők minden erejükkel fáradoztak az előadás sikerén. Különösen Parlagi kedves egyénisége „Pető diák“ szerepében ragadta el ismét a közönséget. De Szepessynek a címszerepben, Szabó Gizinek, Gitta Ottiliának, Heltainak is bőven jutott a tapsból. (r.)

** Vén leányok. Az utóbbi esztendő vigjátéktermésében senki sem aratott olyan nagy diadalokat, mint az angol Barrie, akinek a Nemzeti Színház immár két darabját is: az Egyenlőséget és a Vén leányokat nagy sikerrel adta elő. Ezekből most a mi színházunk is színre hozza a Vén leányokat, a legbájosabb és legfinomabb vigjátékok egyikét, csupa báj és gyöngédség ez a Napoleon-korabeli darab, amely az angol kisvárosi életet, annak nagy esőndjét, kicsiny izalmait sok meghatottsággal rajzolja egy sziv regényének keretében.

A darabban a drámai társulat java része foglalkoztatva van, Bihari, Pataki, Heltai, Czákó a nék közül Marosi (egy beszédes szakácsné személyében, amelyet a Nemzetiben Jászai játszott). Gerőfi Márkus szerepében, Szilassi, Pajor stb. úgy hogy előreláthatólag ismét igen jó előadásra lehet kilátásunk.

** Helyre asszony. A ma érkezett fővárosi lapok a Király-Színháznak egy újabb kommunikációját közlik Kada Elek darabjáról, a Helyre asszonyról. A jelentés többek közt azt adja tudtul, hogy „a zenét, mely 14 számból áll, Kun László és Szent-Gály Elek szerzette és a török hódoltság idejéből vett librettó bő alkalmul szolgált nekik a legeredetibb magyar zene megkomponálására.“ Talán mondunk sem kell, hogy ebbe a hirbe hiba csuszott be és hogy Szent-Gály Elek alatt — akit a színház az egyik komponistának nevez — tulajdonképpen Szent-Gály Gyulát, a városi zeneiskola kitűnő igazgatóját kell érteni, akinek zeneszerzői szép sikereiben a Helyre asszony előadásai bizonyára jelentős fokozatot fognak alkotni.

NAPI HIREK.

Kecskemét, január 25.

— **Elöléptetés.** A törvényhatósági bizottság mai közgyűlése a Kozma János elhunytával megüresedett elsőosztályú rendőrfogalmazói állást a tanács javaslataára dr. Kiss György másodosztályú fogalmazóval töltötte be.

— **A város adóssága.** Gömör Sándor th. biz. tag interpellációjára adott válaszában említette ma Bagi László h. polgármester, hogy Kecskemét város adóssága jelenleg tizenkétmillió koronára rug. Ennek a tekintélyes summának tulnyomó része azonban a leghasznosabb befektetésekben nyert elhelyezést. Vasutak, kaszárnyák és egyéb építkezések, kölcsönök okozták leginkább az adósnak ilyen felszaporodását.

— **A múlt év betegségei.** A lefolyt 1905. esztendőben a járványos betegségek szokatlan mérvekben grasszáltak Kecskeméten. Legtöbbször a tifusz fordult elő, 240 esetben 50 halálzással, utána a vörheny és a ronesoló toroklob következik egyenkint 63 esettel; a vörhenynek 18 a ronesoló toroklobnak pedig 23 halottja volt. Ezeknek tulajdonítható nagy részben, hogy a halálozás az előző évit négyszázzal multa felül.

— **Az ellenállás.** Komárommegye ma érkezett átiratában kívánatosnak jelzi, hogy a törvényhatóságok a nemzeti ellenállás érdekében egymással állandó érintkezésben álljanak; Hunyadmegye pedig azt közli átiratilag, hogy a részére kinevezett főispánt el nem ismeri, be nem iktatja, intézkedéseit nem hajtja végre.

— **Készülődés a sorozásra.** A honvédelmi miniszter rendeletet intézett a városi törvényhatósághoz, amelyben felhívja a hatóságokat az esetleges sorozás előkészületeinek megtételére. A sorozást természetesen csak akkor tartják meg, ha az országgyűlés az ujoncjutalékok megszavazza.

— **Közegészségügy decemberben.** A múlt hó folyamán a közegészségügy állása határozottan kedvező volt. Ragályos betegségek, főleg tifusz, jóval kevesebb számban fordultak elő. A tifusz 11 esetben lépett fel 4 halálzással, egyéb ragályos betegségek közül a vörheny szerepelt még nagyobb számmal, 5 esettel.

— **Ismeretterjesztő előadás.** A Rongyos Egyesület legutóbbi népies fölölvásása, mint siker tekintetében az eddigieket is felül multa. A polgári iskola díszterme zsufolásig megtelt hallgatósággal, kiknek élén ott volt az Egylet választmányának igen sok tagja és több tanítónő. A vitett képekkel kísért fölölvásás a ruházatról, butorokról és azok termelése, előállításáról szólt s láthatólag érdekelte a kis hallgatókat. — Molnár Eszti szavalta Arany Hamis esküjét, szépen átgondolt, ügyes előadással; a nehéz költemény megértéséhez Schmidt Ferenc nyújtott magyarázatot pár szóban. Végül Páthy Mariska énekelt magyar dalokat Csomák Elemér harmonium kísérete mellett ismétlésre pedig ugyancsak ők kettesben énekeltek igen szépen. Páthy Mariska kellemes, lágy hangja magával ragadta a hallgatóságot s alig akartak énekével betelteni. Kellemesen eltöltött órák emlékével oszlott szét ezután a közönség.

— **Cegléd ünnepe.** 1877. január hónapjában száz ceglédi polgár fölkereste a nemzet egykori kormányzóját, Kossuth Lajost, hogy tolmácsolja előtte a város összes lakosságának ragaszkodását és följánlja neki Cegléd mandátumát. A százaz küldöttség minden évben január 24-ikén megünnepli a látogatás évforduló napját. Összegyűlés a még élő tagok s az egész lakosság részvétele mellett emlékeznek a zarándokutról. A tegnapi ünnep, mint Ceglédről jelentik, a református templomban istentisztelettel kezdődött, hol Sipos Lajos mondott megható imát. Az istentisztelet végeztével a Népkörbe vonult a közönség. Itt a református tanítói énekkar nyitotta meg az ünnepet a Kossuth himnusz eléneklésével, mely után Barabás Béla, a százaz küldöttség tiszteletbeli tagja mondott nagyszabású emlékbeszédet. Ünneplés után a százaz küldöttség még élő negyven tagja közgyűlést tartott, melyen az egy év alatt elhalt tagokról emlékeztek meg. Délben társas-ebéd volt.

— **Építőmunkások mozgalma.** Az építőmunkások országos mozgalmat indítottak, hogy mindenütt egységes munkafeltételeket állapítsanak meg. A szervező-bizottság ma az ország minden nagyobb városába, Kecskemétre is, megküldte a munkarendtervezetet, amely tíz pontban a főbb irányelveket jelöli meg. A munkabérré vonatkozólag egységes követelést az egész országra nézve nem állapít meg a tervezet, hanem a szervező-bizottság utasítása szerint minden egyes városban külön kell meghatározni a munkabérr-tételeket. A munkarend főbb pontjai a következők: A munkaidő március 15-től október 15-ig reggel 6 órától este 6 óráig tart, félórai reggeli- és másfélórai ebéd-idővel. Október 15-től kezdve a munkaidő szabad egyezkedés dolga, amely a napi tíz órát azonban meg nem haladhatja. Az akkordmunkát teljesen eltörlik. Május elsején a munka szünetel.

— **Bál Ujkécskén.** Az ujkécskei Leányegylet február hónap 3-án, szombaton jelmezesestélyt rendez az ottani Spitzer-féle vendéglőben. Belépődíj 1 K 60 fillér.

— **Templomépítés.** Az ókéskei ev. ref. egyház új templomépítését határozta el. Az építövállalkozók árlejtése február hó 21-én délelőtt 8 órakor lesz. A templomra az egyházközség 69,032 korona 45 fillért irányzott elő. Kívánatosnak tartjuk, hogy az árlejtésen kecskeméti vállalkozók is minél többen részt vegyenek.

— **Engedély nélkül.** Lengyel János, kilencedik tizedbeli lakos mellékfoglalkozásul a koldulás eléggé kényelmes és jövedelmező mesterségét választotta magának. Minthogy azonban erre engedélye nincs, a rendőrség letartóztatta és ellene az eljárást megindította.

— **Váratlan pénztárvizsgálat.** A mai közgyűlésen tett jelentést Stringovits Gyula jegyző arról, hogy a városi házi-, adó-javadalmi, árva- és zálogintézeti pénztáraknál múlt évi december hó 27-én s a következő napokon váratlanul pénztárvizsgálat tartatott, amely alkalommal mindenütt a legteljesebb rend volt tapasztalható.

— **Népesedési mozgalom.** December hónapban az élveszülettek száma 171, a halálzásoké 129 volt; a lakosság természetes szaporodása tehát 42 lélek. A születések az egyes felekezetek között következőképpen oszlanak meg: róm. kath. 123, ev. ref. 37, ág. ev. 3, izr. 8; a halálzások: róm. kath. 104, ev. ref. 18, izr. 7.

— **Piaci árjegyzék 1906. évi jan. hó 24-ik napján.** Tisztabuza 15.00—15.60. Kétszer 13.00—13.60. Rozs 12.50—12.70. Árpá 14.00—14.30. Zab 14.40—14.80. Tengeri kecskeméti 14.80—15.00. Tengeri bánáti 14.40—14.80. Köles 15.00—17.00. Krumpli 5.60—6.00. Széna 5.60—6.00. Szalma 3.00. 3.40. Szalonna kilója 1.28—1.40. Hizott sertés kilója 1.19—1.28. Csöves tengeri 11.60—12.00.

Anyakönyvi kivonat.

— január 25-én.

Születések: Antal Terézia rk., Hardi Mária ref., Harkai halvaszületett fiu ref., Juhász halvaszületett leány rk., Márton Pál rk., Kanitz Anna izr.

Halálzások: Kovács László rk. 2 éves.

Kihirdettettek: Pánczél János rk. és Szegedi Etel rk.

Felölős szerkesztő:

Dr. SZÁNTÓ KÁLMÁN.

Laptulajdonos:

a Kecskeméti Szabadelvű-párt.

Kecskemétről—Budapestre.

A vonat indul	Kecskemétről	Katona-telepről	Nagykőrösről	Czeglédre érkezik	Budapestre érkezik
Sz. v. reggel	4:09	4:18	4:32	4:53	7:15
Sz. v. reggel	5:39		5:58	6:18	8:25
Sz. v. reggel	7:22	7:32	7:48	8:14	10:55
Gy. v. délelőtt	11:23		11:39	11:56	1:15
Sz. v. délelőtt	12:28	12:41	1:34	2:10	
Sz. v. délután	3:41	3:51	4:10	4:33	7:10
Gy. v. délután	4:46		4:59	5:15	6:30
Sz. v. este	7:42	7:51	8:05	8:29	10:40

Czeglédről Szolnokra

sz. v. ind. hajnalban 5:08 (érk. 6:45), reggel 8:55. (érk. 9:51), d. e. 10:57 (érk. 11:45), d. u. 2:38 (érk. 3:22), d. u. 3:56 (érk. 6:30), d. u. 6:53 (érk. 8:00), este 9:01 (érk. 9:55)

KECSKEMÉTI VÁROSI SZÍNHÁZ

Ma, pénteken, 1906. január 26-án:

Féltársakkal: Bérletszünetben:

Kuruc Feja Dávid

Történelmi színmű, 4 felvonásban. Irta Fényes Samu. Rendező: Bihari Ákos.

SZEMÉLYEK:

Feja Dávid, kassai főbíró — — Bihari Ákos
 Fejáné, az édes anyja — — Szász Anna
 Judit, a felesége — — Gerőfi Ilona
 Böske, Fejáné unokája, árva — Szilassy Juliska
 Ráskayné, más néven Tábori Örzse — Vécsey Ilona
 Gábor, lantos — — Czako Gyula
 Vida András — — Kőhalmi Andor
 Cító Péter, az ötvöscséh mestere — Nyitrai Sándor
 Caraffa Antonio — — Bihari László

Kezdeté 7^{1/2} órakor.

Holnap, szombaton, 1906. január 27-én:

Ujdonság! Először! Ujdonság!
 (Bérlet 74. sz. páros.)

Vénleányok

Vigjáték 4 felvonásban. Irta Barrie.

Eladó szőlő. Haleszi-dűlőben 2. szám alatt levő Katona Gergely-féle szőlő, előnyös feltételek mellett, szabadkézből eladó. Értekezhetni a tulajdonos özv. Szemerey Zsigmond-néval, V. tized 130. szám alatt.
 4319-6-5

ELSŐ KECSKEMÉTI

Hírlapkiadó- és Nyomda-R-társaság
 KECSKEMÉTEN,

Itcés-piac. Juhász-ház. Itcés-piac.

A könyvnyomdai munkákat megrendelő m. t. közönség egész bizalommal fordulhat könyvnyomdánkhoz, mert úgy a szép és csinos kiállítás, mint az árak tekintetében a legnagyobb megelégedésre lesz kiszolgálva.

Magyar élet- és járadék biztosító intézet mint szövetkezet

Budapest, V. ker., Akadémia-út 3.

A szövetkezet elnöke:

gróf Széchenyi Aladár.

Az igazgatóság:

Baró Rudnyánszky József elnök, **Dénes Tibor**, **Forray Miklós**, gyömrői **Gyömrői Aurél**, gróf **Török József**, **Vargha Sándor**.

Az intézet szövetkezeti alapra lévén fektetve, az össznyereség a biztosított tagok tulajdonát képezi s annak 70 százaléka a teljesített díjfizetések arányában a tagok között felosztatik.

Az intézet az életbiztosítás összes nemét művelési jutányos díjak és előnyös feltételek mellett. Ajánlja különösen a halál esetére szóló biztosítást, a család ellátására, a kölcsönös biztosítást a házas-társak részére, a halál és elérés esetére szóló vegyes biztosítást, leányok részére esetleg nevelési járadékkal kapcsolatosan és nyugdíjbiztosítás különböző nemét.

A földbirtokos osztály igényeinek kielégítésére az intézet jelzálogbiztosítást is nyújt, mely lehetővé teszi, hogy a biztosított fél halálával a jelzálogkölcsön törlesztetik és a birtok tehermentesen száll át az örököse.

Bővebb felvilágosításokkal készséggel szolgál:

BALOG LÁSZLÓ,

4191-50-31 az intézet helybeli képviselője.

Kecskeméti lakatosárú-gyár.

Telefon szám: 127.

ÉRTESÍTÉS.

Telefon szám: 127.

Alulírottak tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a akatosárú-gyárból több tag kilépett, nevezetesen Molnár, Kákonyi és Kerekes urak. Mi alulírottak a

lakatosárú-gyárat az eddigi szolid elvek fentartásával

továbbra is vezetjük. Kérjük a nagyérdemű közönség eddigi szives bizalmát a jövőben is, mi igyekezni fogunk azon, hogy azt kiérdemeljük. Vagyunk

kiváló tisztelettel: **Pintér és Dubecz**

4291-50-20

épület- és műlakatosok.

Eladó ház.

Vacsi köz 8. szám alatt levő

ház, 3 vékás földdel,

örökáron eladó, vagy haszonbérbe is
 4327 kiadó. Értekezhetni ugyanott. 3-3

Legújabb és legjobb

háztartási szén

a Józsefaknai kőszén,

úgy fűtéshez, mint főzéshez egyaránt kitünő, mert szagtalan és salak nélkül ég el.

Egy próbamegrendeléssel mindenki meggyőződhet róla.

100 kilogramm házhoz szállítva

2 korona 40 fillér.

Főelárúsító helye Kecskeméten:

ZILZER ADOLF-nál

Mezei- és Trombita-utcza sarkán.

Ugyanott olfa, vágott tűzifa, porosz

kőszén és budapesti kokszt

legolcsóbb árak mellett kapható.

4152

Telefonszám 73.

60-48

Minden darabhoz pontos használati utasítás.

Használjon

SUNLIGHT-SZAPPANT!

Felényi fáradtsággal, főzés nélkül hófehér lesz a ruhája.

Csipkék nem szakadnak; flanellek, szövetek és minden színes

mosó-kelme új színét visszakapja tőle.

Raktár és elárúsítás nagyban és kicsinyben V., Könyves-utcza 238.,

a Törvényház mögött.

Kívánatra ingyen mintával szolgál a képviselő:

HACKER EMMA.

4233-50-18

A ruhát kíméli. Pénz és tüzelőanyag megtakarítás.